

van dem RODE

Tysk släkt, från någon av flera tyska "Rode"-orter i medeltidens Tyskland. Till Visby kom släkten senast omkring 1255 och är en gren av samma släkt som i Dortmund. Annars var namnet synnerligen vanligt över hela det germanska språkområdet. Inte minst på binamnet "Rode/Röd" med adjektivet som grund.

Tabell 1

EGBERT: Boende någonstans i Dortmundtrakten omkring 1215-1250. Barn(?):

Gotskalk: Tabell 2.

Brand: Tabell 3.

Tabell 2

GOTSALK: Son till Egbert(?), tabell 1. Rådman i Dortmund 1286¹. Barn:

Egbert: Rådman i Dortmund 1288-1310².

Tabell 3

BRAND: Son till Egbert(?), tabell 1. Född i Dortmundtrakten omkring 1225. Utflyttad till Visby omkring 1255 och säkerligen rådman där ca 1275-1285. Barn(?):

Johannes: Född i Visby(?) omkring 1255. 1289 borgare i Bremen³.

Egbert: Tabell 4.

Gotskalk: Tabell 9.

Dotter: Född omkring 1265. oo(?) Gotswin *Stalbiter*.

Tabell 4

EGBERT: Son till Brand(?), tabell 3. Född i Visby(?) omkring 1265. Troligen borgare där 1289 7/3, då han jämte bröderna Johannes och Gotskalk fick 10 mark penningar utbetalade i Hamburg av Johannes, son till Hamburgrådet Bertram Esici (Hamb Schuldbuch 160). Rådman före sin död, vilken möjligen inträffat under farsotsåret 1321, då sönerna Gotskalk och Tidrik året därpå gjorde anspråk på hans kvarlåtenskap i Dortmund (DUB I 400 (1)). Barn:

Gotskalk: Tabell 5.

(?) **Winand:** Tabell 6.

(?) **Egbert:** Född omkring 1295

Tidrik: Född omkring 1300. 1322 gjorde han med brodern Gotskalk anspråk på faderns kvarlåtenskap i Dortmund⁴.

(?) **Dotter:** Född i Visby omkring 1305. oo(?) Sigfrid *Taske* (jmf brodern Gotskalk).

Tabell 5

GOTSALK: Son till Egbert, tabell 4. Född i Visby omkring 1290. 1322 var han i Dortmund och gjorde anspråk på kvarlåtenskap efter fadern⁴. Troligen utflyttad till Kalmar och borgare där 1354⁵. 1355 jämte Sigfrid *Taske*⁶. Barn(?):

Egbert: Född ca 1320.

Arnold: 1354 omtalad med fadern i Lübeck⁷.

Tabell 6

WINAND: Son till Egbert(?), tabell 4. Född i Visby omkring 1295. Borgare i Visby 1350 då hustrun avled⁸. Han flyttade själv till Lübeck, där han 1355 24/5 erhöll burskap⁹. oo fru *Gerdeke* N som dog 1350 och begravdes hos Visbyfranciskanerna⁸. Barn:

Tideman: Tabell 7.

Coneke/Conrad: Född i Visby omkring 1330. Visbyköpman(?) 1368, då han utförde smör från Stockholm till Lübeck, till ett värde av 36 mark¹⁰. Död samma år, då brodern Tideman utfick vad Coneke testamenterat till honom, nämligen 70 mark och allt löst och fast¹¹.

Wineke/Winand: Född i Visby omkring 1335. Utflyttad till Reval, där han var borgare 1365-1376^{11a}.

Tabell 7

TIDEMAN/TIDEKE: Son till Winand, tabell 6. Född i Visby omkring 1325. 1358 ägde han hus vid Danziger Langmarkt (Keyser 1924 s 63). Samma hus ägde han ännu 1377/1378 (Keyser 1924 s 63). 1362 betalade han tull för Vax, koppar och fällar, värt 582 mark preussiskt, i Thorn (Ahnsehl s 170 nr 8). 1363, 2:a kvartalet, betalade han förbrukningsavgift för 4 (8) tunnor öl i Brügge (intill Conrad *Bokholt* och Gerhard *Vinke*, HKB I s 37 nr 1-3). Samma avgift 1366, 4:e kvartalet, för 4 tunnor öl (HKB I s 48 nr 5). Visbyköpman 1368 då han utförde 12 tunnor smör, 12 tunnor talg och 1 "reventunna" till Lübeck (HPZ 92). Samma år förde han i samma riktning 1 packe (pälsvverk eller skinn?) värt 106 mark (HPZ 681) och varor till Oldesloe (HPZ 1359-1363). Slutligen detta år så ärvde han brodern Coneke, och fick efter honom 70 mark och allt löst och fast (NSTb II 125:5). 1369-1370 förtullade han åter för Vax, koppar och fällar i Thorn, i tre omgångar, värt mer än 800 mark preussiskt (Ahnsehl s 141 nr 33, s 151 nr 121, s 162 nr 236). 1369 förtullade han också kläde i Thorn, värt 362 pund grote (Ahnsehl s 198 nr 245). 1370 förde han åter varor mellan Visby och Lübeck. Nu fisk värd 14 mark (Pfb 1370 p 575v). 1369/1371 hade i Danzig utställts ett pundtullskvitto för kläde, vilket hamnade i Thorn (Ahnsehl s 201 nr 16). Rådman 1371 29/7 då han jämte Johannes *Gulden* hade äganderätten till den avlidne Herman *Hervests* del i kvarlåtenskapen efter den nyligen avlidne Henrik van *Reine* (DS X 71). De hade då ombud i Lübeck för att hämta sagda egendom. 1375 24/10 betalade han pundtull i Malmö för 10 lagena sill (HGBI 1997 s 80). Han avled 1384 6/12 och begravdes hos Visbyfranciskanerna, vilka han skänkte 85 mark silver till två pelare och annan byggnation (B 99 p 39, 67, 71 A). I sitt testamente hade han också stadgat om utbetalande till rådet i Elbing om 2 mark preussiskt, vilket anges i notiser 1407 och 1414 (Pelech 1987-1989 I s 92f, nr 462, s 93f nr 464, II s 87 nr 1462). oo Walborg, troligen en dotter till ovannämnde Herman *Hervest*.
Barn:

Tidrik: Tabell 8.

Johannes: Född i Visby omkring 1360. Novis hos franciskanerna då han avled 1378 och begravdes hos dessa¹⁹.

Gerdeke: Född i Visby omkring 1365. Hon avled 1385 och begravdes hos Visbyfranciskanerna med modern²⁰.

Tabell 8

TIDRIK: Son till Tideman, tabell 7. Född i Visby omkring 1360. Borgare i Visby, död före 1422²¹. oo 1 NN, 2 *Telse* N som var änka 1422 och delade kvarlåtenskapen efter maken med styvsonen och styvsvärsonen²¹.
Barn:

1 **Johannes:** Född i Visby omkring 1390. Präst 1422 då han med styvmodern vänskapligt och till fullo delat upp kvarlåtenskapen efter fadern²¹.

Dotter: Född i Visby omkring 1390. oo före 1422 Lasse *Axe*²¹.

2 **Tife:** Född i Visby(?) omkring 1395. Utflyttad till Danzig? Köpman 1439-1445²².

Tabell 9

GOTSKALK: Son till Brand(?), tabell 3. Född i Visby(?) omkring 1265. Borgare i Visby 1289 7/3 då Johannes, son till Hamburggrådmannen Bertram Esici, betalade honom och hans bröder Johannes och Egbert 10 mark penningar³. Barn(?):

Johannes: Tabell 10.

Brand/Brandeke: Tabell 13.

Dotter: Född i Visby omkring 1290. oo(?) Cesar *Hogemeie*.

Dotter: Född i Visby omkring 1295. oo(?) Gerhard *Stalbiter*.

Dotter: Född i Visby omkring 1300. oo(?) N *Kaleman*.

Tabell 10

JOHANNES: Son till Gotskalk(?), tabell 9. Född i Visby omkring 1295. Utflyttad till Stockholm omkring 1325. Borgare där då han omtalas i Lübeck, 1341, 1360 och 1361²³. oo 1 N *Hogemeie*. oo 2 N, dotter till Arnold van *Werden*²⁴. Barn:

1 **Gotskalk:** Född omkring 1320. Borgare i Stockholm 1360-1372²⁵.

Tzeries: Tabell 11.

Dotter: Född omkring 1320. oo(?) Tideman van *Lenepe*.

Dotter: Född omkring 1325. oo(?) Henrik *Tyderman*.

Tabell 11

TZERIES: Son till Johannes, tabell 10. Född i Stockholm omkring 1325. Borgare där 1368-1372²⁶. Han flyttade till Reval, där han omtalas 1369²⁷, som ombud för Ragnulf van dem *Berghes* barn, och säkerligen var borgare 1373-1377²⁸. Avliden före 1381 7/3²⁹. Barn:

Gotskalk: Tabell 12.

N: 1388 i Reval³⁰.

Tabell 12

GOTSKALK: Son till Cesar, tabell 11. Borgare i Reval 1383-1424³¹. oo N *Nap*³². Barn:

Gotskalk: Prästerlig i Reval 1400-1417^{32a}.

Tabell 13

BRAND/BRÄNDEKE: Son till Gotskalk(?), tabell 9. Född omkring 1305. 1331, före 21/3, mottog han från Johannes Vette med hustru, för det hus i Reval som Nicolaus *Hamer* ärvt av sin fader, 20 mark³³. 1334 åter i Reval då han för sig, sin hustru och Jacob Krowel sålde en en marks ränta för tio mark i huset de ägde där³⁴. 1343 sålde han en fjärdedel av samma hus till Galeman och dennes arvingar för en årlig ränta av 13 mark³⁵. Att han var Visbyborgare framgår av en notis 1373 22/8, då sonen till Brand Rode från Gotland överlät en tomt i Reval till Cesar van Rode (tabell 11)³⁶. Barn:

Gotskalk: Född omkring 1330.

Hinse/Henrik: Tabell 14.

Brand: Född omkring 1340. 1379 erhöll han burskap i Hannover³⁷.

Tabell 14

HINSE/HINNIK: Son till Brand, tabell 13. Född omkring 1335. 1373 22/8 överlät han en tomt i Reval till Cesar van *Rode* (tabell 11)³⁶. 1376 21/6 förvärvade han ett hus och en gård i samma stad³⁸. Visbyköpman(?) 1378 då han först förde gods värt 1450 mark³⁹ och sedan varor för 54 pund⁴⁰ och 187 pund⁴¹ till/från Reval. Vid det senaste tillfället uppträder han jämte släktingen Cesar (tabell 11) och Hinse *Hofman*. Borgare i Viborg före sin död⁴², vilken inträffade före 1397 25/5⁴³. oo *Hille* N som levde 1397⁴³.

Brand: Född omkring 1365.

Johannes: Född i Visby omkring 1370. Visbyskeppare 1400 20/2 då han jämte Peter *Hundskinn* haft någon träta med Revalskepparen Brand *Kaleman*⁴⁴.

Gotskalk: Född i Visby omkring 1380. Han hade 1399 studerat i Erfurt och rekommenderades av professorn där, Fredrik Christianus de Hiddenstorp till inträde i franciskanerorden (i Visby)⁴⁵.

NOTER

1) DUB I 176. 2) DUB I 211, 220, 289, 322. 3) Hamb Schuldbuch 160. 4) DUB I 400 (1). 5) NStB I 642:1, 695:2. 6) NStB I 695:2. 7) NStB I 642:1. 8) B 99 p 64. 9) Civilitates 1355:54. 10) HPZ 630. 11) NStB II 125:5. 11a) ZESR 167, 359, 570, PzfB 1369 p 316a. 12) Keyser 1924 s 63. 12a) Ahnsehl s 170 nr 8. 12b) HKB I s 37. 13) HKB I s 48. 13a) HPZ 92. 14) HPZ 681. 15) HPZ 1359-1363. 15a) Ahnehl s 141 nr 33, s 151 nr 121, s 162 nr 236. 15b) Ahnsehl s 198 nr 245. 16) PzfB 1370 p 575v. 16a) Ahnsehl s 201 nr 16. 17) DS X 71. 17a) HGBl 1997 s 80. 18) B 99 p 39, 67, 71 A. 18a) Pelech 1987-1989 I s 92f, nr 462, s 93f nr 464, II s 87 nr 1462. 19) B 99 p 59. 20) B 99 p 67. 21) SLM II 656. 22) HUB VII s 437, KämRev I 616. 23) NStB I 418:9, 897:7, 944:5. 24) NStB I 418:9. 25) NStB I 897:7, 944:5, HPZ 647, StALüb test 1372 18/1 (B 38). 26) HPZ 367, StALüb test 1372 18/1 (B 35). 27) ZESR 306. 28) ZESR 468, 648. 29) ZESR 740, DESR 156. 30) DESR 156. 31) DESR 11, 156, 925. 32) DESR 150. 32a) DESR 507, 795. 33) WSR 338. 34) WSR 407. 35) WSR 559. 36) ZESR 468. 37) HanBgB s 54. 38) ZESR 571. 39) RevPzf II 142. 40) RevPzf II 1058. 41) RevPzf II 1086. 42) LECUB VI 3004. 43) DESR 406. 44) LECUB IV 1558. 45) B 99 p 71 A.

van dem **RODE**

Tysk släkt, från någon av flera tyska "Rode"-orter i medeltidens Tyskland. Det är oklart om den har något alls att göra med den van dem *Rode*-släkt som kom från Dortmundtrakten. Förmodligen inte, då man hade helt olika vapensköldar.

Tabell 1

WILHELM: Född omkring 1260. Köpman i Visby(?) 1305 4/8, då han förde 1500 "Elbingsbord" värda 4 pund och 10 skilling till Hull i England¹. Son(?):

GERWIN: Född i Visby(?) omkring 1295. Känd endast indirekt, då sonen Gerwin i Reval 1365 25/8 kallas "Gerwini de Rode junioris" (ZESR 165). Troligen blev han rådman i Visby omkring 1350 (jmf att sonen Wilhelm hade vapensköld på gravstenen), och han levde uppenbarligen ännu 1365. Barn(?):

Gerwin: Tabell 2.

Andreas: Född i Visby omkring 1325. Tysk rådman där omkring 1380 då hustrun avled (GGW 397).

Wilhelm: Född i Visby omkring 1330. Borgare där då han avled 1368 30/4 och begravdes i S:t Hans' kyrka³. oo **Elisabet** N⁴.

Gerwin: Född i Visby omkring 1345.

Tabell 2

GERWIN: Son till Gerwin, tabell 1. Född omkring 1320. Rådman i Reval 1363/19/5-1364 20/5⁵, men avliden före 1365 25/8, då hans änka, **Gertrud**, omtalas². Hon blev gift med en Lintorp i Reval och mor till Gerlak Lintorp⁶. 1368 9/6 omtalas förmyndarna för hans barn⁷:

Gerwin: Tabell 3.

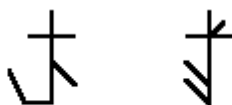
Andreas: Född omkring 1360. Barn 1368 9/6⁷.

Tabell 3

GERWIN: Son till Gerwin, tabell 2. Född omkring 1355. Barn 1368 9/6⁷. Köpman, troligen i Åbo, 1380-1384⁸. Borgare i Åbo, avliden före 1424⁶. Barn:

Andreas: Född i Åbo omkring 1390. 1428 14/9 uppehöll han sig i Flandern hos Gotskalk **Krowe**⁶.

Katarina: Född i Åbo omkring 1395. Hon var arvsberättigad efter farmodern 1424 och 1428⁶.

Bomärken för Wilhelm van Rode, under tabell 1, 1368.

NOTER

1) DN XIX s 524. 2) ZESR 165. 3) GGW 397. 4) GGW 529a. 5) ZESR 91, 107, 135, 137. 6) FMU II 1867. 7) ZESR 274. 8) RevPzf II 1532, 1729, 2178, 2585.

van dem **RODE**

Tysk släkt, agnatiskt härledd. Egentligen var namnet *Hogemeie*, men troligen har först Cesar (tabell 1) som make och sedan barnen tagit upp hustru/modersnamn i kraft av att hennes släkt var mer framstående.

Tabell 1

CESAR: Son till Vrowin *Hogemeie*(?), tabell 1. Född i Visby(?) omkring 1290. Utflyttad till Stockholm omkring 1320. Borgare där ca 1320-1350. Upptog väl hustruns binamn. oo N, dotter till Gotskalk van dem *Rode*. Barn:

Vrowin: Född ca 1315. Känd endast 1372 18/11. Oklart var han var borgare. Stockholm förefaller troligast.

Gotskalk: Född ca 1315. Känd endast 1372 18/11. Troligen borgare i Stockholm.

Tzeries: Tabell 2.

(?)**Johannes:** Född ca 1320. 1350 31/7 kyrkoherde i Hammarby, Uppland².

Tabell 2

TZERIES: Son till Cesar, tabell 1. Född ca 1320. Borgare i Stockholm 1351 12/3³. Utflyttad till Lübeck, troligen redan före 1368, då han bedrev intensiv handel på Stockholm⁴. Säkert borgare i Lübeck 1371 29/7, då

han agerade ombud för tremänningen Tideman van dem *Rode*⁵. I sin nya hemstad gjorde han testamente 1372 18/1 och 1381 5/4⁶. Barn:

Jan: Född ca 1345. Borgare och köpman i Stockholm 1368-13727.

NOTER

1) StALüb test 1372 18/1 (B 38). 2) LBM I 353. 3) DS VI 4692. 4) HPZ 362, 363, 364, 374, 639, 640, 645, 1119. 5) DS X 71. 6) StALüb (B 38). 7) HPZ 634, StALüb test 1372 18/1 (B 38).